

ACCIDENTUL VASCULAR CEREBRAL – EVALUAREA STANDARDIZATĂ A PACIENTULUI LA ETAPA DE PRESPITAL ÎN REPUBLICA MOLDOVA

Natalia Catanoi^{1,2}, Larisa Rezneac¹, Mihail Peștereanu^{1,2}

¹Catedra de Urgențe Medicale „Gheorghe Ciobanu”, USMF „Nicolae Testemițanu”

²Centrul National de Asistență Medicală Urgentă Prespitalicească

Introducere. Accidentul vascular cerebral (AVC) este o urgență majoră ce necesită intervenție rapidă pentru a minimiza leziunile cerebrale și a crește șansele de recuperare a pacienților. **Scopul lucrării.** Importanța standardizării asistenței medicale urgente (AMU) la prespital în reducerea timpului de la apariția simptomelor și apelul la AMU (112), până la transportarea, preluarea și administrarea tratamentului specific de echipa Stroke din Centru AVC. **Material și metode.** Evaluarea fișelor de solicitare cu suspiciune de AVC a Centrului National de Asistență Medicală Urgentă Prespitalicească 2019-2023, inclusiv conform Ordinului Ministerului Sănătății (MS) nr.1140 din 19 decembrie 2023. **Rezultate.** Conform Ordinului MS nr.1140 din 19.12.2023, CNAMUP asigură asistență medicală pacienților cu AVC și transportă direct pacientul cu suspiciune de AVC către Centre primare, Centru comprehensiv sau Centru multifuncțional, inclusiv efectuează transferul asistat inter-spitalicesc a pacienților cu AVC conform sistemului de referire stabilit. Pentru identificarea rapidă a AVC la prespital pentru dispecerii medicali și echipele AMUP a fost implementat Check-listul de examinare a pacientului cu suspiciune de AVC, care este un instrument esențial ce asigură o abordare standardizată și eficientă pentru gestionarea acestei urgențe medicale. Acesta include pașii necesari pentru recunoașterea rapidă, evaluarea și stabilizarea stării pacientului, inițierea tratamentului adecvat, pre-notificarea Centrului AVC, minimizând astfel timpul de la debutul AVC până la preluarea pacientului de către echipa STROKE din Departamentul Medicină Urgentă (DMU). **Concluzii.** Implementarea și utilizarea check-listului va contribui la standardizarea evaluării și gestionării pacienților cu AVC la etapa de prespital, reducând timpul necesar în intervenții critice și asigurând un diagnostic corect și prompt al pacientului. **Cuvinte-cheie:** Accident, Vascular, Cerebral, Ischemic, Urgență, Prespital.

STROKE - STANDARDIZED PATIENT ASSESSMENT AT THE PRE-HOSPITAL STAGE IN THE REPUBLIC OF MOLDOVA

Natalia Catanoi^{1,2}, Larisa Rezneac¹, Mihail Peștereanu^{1,2}

¹Gheorghe Ciobanu Department of Medical Emergencies, Nicolae Testemițanu University

²National Centre of Prehospital Emergency Medicine

Background. Stroke is a major emergency that requires rapid intervention to minimize brain damage and improve the patient's chances of recovery. **Objective of the study.** The importance of standardizing prehospital Emergency Medical Care (EMC) to reduce the time from the onset of symptoms and the call to the EMC (112) to transport, pick-up and administration of specific treatment by the stroke center team. **Material and methods.** The evaluation of the National Centre of Prehospital Emergency Medicine (NCPHM) from 2019-2023 Request Sheets for suspected stroke cases, in accordance with the Ministry of Health (MOH) Order no. 1140 of 19 December 2023. **Results.** According to MOH Order no.1140 of 19.12.2023, NCPHM provides medical assistance to stroke patients and directly transports the patient with suspected stroke to Primary, Comprehensive or Multifunctional Centre, including assisted inter-hospital transfer of stroke patients, according to the established referral system. To facilitate the rapid identification of stroke at the pre-hospital stage for medical dispatchers and EMC teams, a Checklist for the examination of the patient with suspected stroke has been implemented. This is an essential tool that ensures a standardized and efficient approach for the management of this medical emergency. The checklist includes the necessary steps for the rapid recognition, assessment and stabilization of the patient's condition, the initiation of appropriate treatment, and the pre-notification of the Stroke Centre. This minimizes the time from stroke onset to the patient's pick-up by the STROKE team in the Emergencies Department (ED). **Conclusion.** The implementation and use of the checklist will help to standardize the assessment and management of stroke patients at the pre-hospital stage, reducing the time needed in critical interventions and ensuring an accurate and timely diagnosis of the patient. **Keywords:** Stroke, Ischemic, Emergency, Pre-Hospital